

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλοσοφίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ (ΦΓ)	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5-8
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ορθολογισμός		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Σεμινάριο Ειδικού υποβάθρου Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Ναι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά/Αγγλικά για φοιτητές Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none"> Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές/ριες τις βασικές προβληματικές του ρεύματος το ορθολογισμού όπως παρουσιάζονται κυρίως στα έργα των φιλοσόφων Descartes, Spinoza και Leibniz κατά τον 17 ^ο αιώνα. Με το πέρας του σεμιναρίου οι φοιτητές/ριες αναμένεται: <ul style="list-style-type: none"> Να γνωρίζουν το υπόβαθρο της διαμάχης μεταξύ ορθολογισμού και εμπειρισμού στο πλαίσιο των επιστημονικών εξελίξεων, αλλά και των κοινωνικών και πολιτισμικών συνθηκών του 17^{ου} αιώνα Να έχουν μια γενική εποπτεία των θέσεων των ορθολογιστών και των επιχειρημάτων που τις στηρίζουν για θέματα όπως οι έμφυτες ιδέες, η γνώση και τα είδη της, η έννοια του Θεού, η αιτιότητα, η έλευθερη βούληση και το πρόβλημα του κακού, ή σχέση νου και σώματος κ.ά. Να έχουν αναπτύξει την ικανότητα για κριτική επεξεργασία της σχετικής βιβλιογραφίας ώστε να συγγράψουν μια εργασία, στην οποία θα εξετάσουν επιχειρήματα υπέρ και κατά των θέσεων των ορθολογιστών και θα εκφράσουν την δική τους τεκμηριωμένη άποψη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο ορθολογισμός είναι το φιλοσοφικό ρεύμα, το οποίο γενικά δέχεται ως κύρια πηγή της γνώσης τον λόγο. Στο σεμινάριο αυτό θα εξετάσουμε το ρεύμα αυτό, όπως διαμορφώθηκε τον 17^ο αιώνα από τους βασικούς εκπροσώπους του Descartes, Spinoza και Leibniz. Θα αναλύσουμε διάφορες όψεις του έργου αυτών των φιλοσόφων, οι οποίες αφορούν στις έμφυτες ιδέες, στη φύση της πραγματικότητας, στην ύπαρξη του Θεού, στην αιτιότητα, στην ελευθερία της βούλησης, στο πρόβλημα του κακού, στη γνώση και τα είδη της, στον σκεπτικισμό, στη σχέση νου και σώματος κ.α.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/ριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμιναριακά μαθήματα	39
	Προετοιμασία για τα μαθήματα	26
	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	80
	Συγγραφή εργασίας	105
	Σύνολο Μαθήματος	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	<p>Γραπτή εργασία τουλάχιστον 4.000 λέξεων. (Βαθμός 70/100)</p> <p>Αξιολογείται επίσης η προφορική παρουσίαση και η συμμετοχή στη συζήτηση στην τάξη. (30/100)</p>	

(5)ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Antognazza, M.R. (ed), *The Oxford Handbook of Leibniz*, Oxford: OUP, 2013
Αυγελής, Ν., Εισαγωγή στη φιλοσοφία, 8η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Χαραπαντίδης
Βανταράκης, Ε. *Από τη λατρεία του παλιού στην επιδίωξη του καινούργιου. Ο Ντεκάρτ και ο πρώιμος Ευρωπαϊκός νεωτερισμός*, Αθήνα: Νησίδες 2015
Cottingham, J. *Φιλοσοφία της επιστήμης. Α΄: Οι ορθολογιστές*, Αθήνα: Πολύτροπον 2003
Descartes, René, *Λόγος περί της μεθόδου*, μτφρ. Χ. Χρηστίδη, Αθήνα: Παπαζήσης, 1976
Descartes, René, *Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας*, μετάφραση-σχόλια Ε. Βανταράκης, Αθήνα: Εκκρεμές 2003
Descartes, René, *Οι αρχές της φιλοσοφίας I και II*, μτφρ. Β. Γρηγοροπούλου, επιμ. Σ. Βιρβιδάκης, Π. Καλλιγιάς, Γ. Ξηροπαϊδης, Αθήνα: Εκκρεμές, 2012
Hampshire, S., *Σπινόζα. Μια εισαγωγή στον φιλοσοφικό στοχασμό του*, μτφρ. Σ. Τσιλεδάκη, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2013.
Hatfield, G. *The Routledge Guidebook to Descartes' Meditations*, Oxford: Routledge 2014
Κονδύλης, Π. *Η κριτική της μεταφυσικής στη νεότερη σκέψη. Τόμος Α΄*, Ηράκλειο: ΠΕΚ, 2012
Leibniz, G. W. *Η μοναδολογία*, μτφρ. Σ. Λαζαρίδης, επιμ. Δ. Αναπολιτάνος, Αθήνα: Εκκρεμές, 2006
Leibniz, G.W. *Μεταφυσική πραγματεία*, εισάγ., μτφρ. Παύλου Καϊμάκη, Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1992
Melamed, Y.Y. (ed.) *A Companion to Spinoza*, Oxford: Wiley-Blackwell, 2021
Nadler, S. et al. (eds), *The Oxford Handbook of Decartes and Cartesianism*, Oxford: OUP, 2019
Σπινόζα, *Ηθική* (1677), μτφρ. Ε. Βανταράκης, Εκκρεμές, Αθήνα 2009.